

Prvi potpredsednik Vlade Srbije i ministar spoljnih poslova Ivica Dačić učestvovao je danas u Splitu na Trećem samitu Evropska unija-Jugoistočna Evropa.

Na samitu su učestvovali i ministarka inostranih poslova Hrvatske Vesna Pusić, potpredsednik Vlade i ministar inostranih poslova i evropskih integracija Crne Gore Igor Lukšić, ministar inostranih poslova Albanije Ditmir Bušati, kao i državni sekretar Ministarstva inostranih poslova Rumunije Džorđe Ćamba.

Šef srpske diplomatije govorio je na završnom panelu „Kuda ide Evropa?“.

U nastavku je govor ministra Dačića sa završnog panela:

„Dame i gospodo,

Prvo bih želeo da se zahvalim potpredsednici Vlade i ministarki spoljnih poslova Hrvatske Vesni Pusić, što mi je uputila poziv da učestvujem na ovom cenjenom skupu. Ovde sam u meni dragom društvu prijatelja iz regiona i iz EU, što svakako garantuje da će diskusija o ovim, za nas veoma važnim temama, koje se tiču i naše budućnosti, biti inspirativna.

Poslednjih godina pratimo sa velikom pažnjom dešavanja u Evropskoj uniji. Globalna ekonomska kriza koja je pogodila svet 2008. godine ostavila je teške posledice i po Evropu i Evropsku uniju. Osim katastrofalnih ekonomskih posledica, nezaposlenosti, pada BDP, porasta inflacije i usporavanja razvoja, za naše političke interese najteža posledica krize je tzv. «zamor od proširenja». Naime, ekonomska kriza je u velikoj meri uticala i na stepen posvećenosti EU, njenih institucija i država članica politici proširenja, ali je isto tako uticala delom i na smanjenje podrške u našim zemljama članstvu u EU.

Jednostavno, naziralo se da će EU, pritisnuta svojim problemima i rastom uticaja evroskeptika i partija desnog centra u svojim redovima, morati u određenoj meri, makar javno, da ublaži retoriku koja se tiče proširenja. Za nas, kao političare, izjava Junkera da narednih pet godina neće biti daljeg širenja EU nije došla kao iznenađenje, ali je ona svakako imala negativne posledice po naše javno mnjenje.

Mi verujemo da taj famozni «zamor od proširenja» predstavlja jednu vrstu medijski nametnute teze, jer stvarni ekonomski, ali i politički pokazatelji, na koje se protivnici proširenja najviše i

pozivaju, govore isključivo u korist proširenja.

Proces evropskih integracija zemalja JIE traje jako dugo i kao što EU oseća zamor od proširenja, kod nas se nekad oseća svojevrsni zamor od dugotrajnosti procesa integriranja. Zato je veoma važno da se ova dva pitanja balansiraju, odnosno da se politika proširenja, kao verovatno najznačajnija i najuspešnija evropska politika, nastavi na obostranu korist.

Treba reći da je neosporno da su evropske integracije jedna vrsta katalizatora društvenog i ekonomskog razvoja i napretka na ovim prostorima. Velika većina građana Srbije bira političke opcije koje nedvosmisleno daju primat evropskom integrativnom procesu u kontekstu koga se odvija i proces intenzivnih i sveobuhvatnih reformi države i društva u celini, baziranih na evropskim vrednostima i standardima. Podsetio bih da su u aktuelnom sazivu Narodne skupštine Republike Srbije zastupljene isključivo stranke koje se zalažu za evropsku integraciju. Ohrabruje nas što dosadašnji izveštaji o napretku reformi i EU integracija koje priprema Evropska komisija, jasno ukazuju da napredujemo u dobrom pravcu.

Kada govorimo o novoj Evropi u budućnosti, moramo da razmišljamo o integraciji svih država na starom kontinentu, jer bez toga ovaj istorijski politički i ekonomski projekat neće postići svoj maksimum. U mnogim evropskim državama poslednjih godina prisutan je trend jačanja političkih opcija koje za loše ekonomske prilike okrivljuju politiku proširenja EU. Uveren sam da o novoj Evropi u budućnosti ne možemo govoriti dok se proces proširenja uspešno ne završi. U prilog tome najbolje govori činjenica da se politika proširenja u proteklim decenijama dokazala kao izuzetno uspešna i efikasna.

Evropska perspektiva suštinski je doprinela unapređenju regionalne saradnje i odnosa na prostoru zapadnog Balkana. Između ostalog, zahvaljujući evropskoj perspektivi, otvorena pitanja u regionu rešavaju se dijalogom. Evropska perspektiva bila je ključni faktor koji je doprineo uspehu dijaloga Beograda i Prištine. Uspešnost ovog dijaloga još je jedna potvrda da politika proširenja i dalje predstavlja snažnu motivacionu snagu na zapadnom Balkanu.

Zbog poznatih dešavanja, EU se poslednjih meseci sve više bavi jačanjem svoje susedske politike. Mislim da je veoma bitno imati u vidu da je smisleno i svrsishodno očekivati da se politika proširenja na zapadni Balkan uspešno privede kraju narednih godina, jer je veoma teško očekivati da se uspešno krene u realizaciju novog pristupa susedske politike ukoliko se politika proširenja pokaže neuspešnom.

Ozbiljniji zastoj u proširenju na zapadni Balkan proizveo bi višestruko negativne posledice po ekonomski razvoj, a samim tim i po političku stabilnost u regionu. Cena takvog zastoja ili eventualnog napuštanja politike proširenja može biti jako visoka, u svakom smislu. Sa druge strane, mi smo svesni svih izazova sa kojima se EU suočava i verujemo da možemo doprineti, srazmerno svojim mogućnostima, njihovom prevazilaženju, kao partneri i buduće članice EU.

Na kraju želeo bih da se kratko osvrnem na aktuelno stanje evrointegracija moje zemlje. Prvi strateški spoljnopolitički prioritet Srbije je članstvo u EU. Želim to da naglasim i ovom prilikom, jer se povremeno pojavljuju ocene koje ovaj naš cilj dovode u sumnju. Postojanje tradicionalnih političkih, ekonomskih i kulturnih veza sa Ruskom Federacijom nikako ne dovodi u pitanje naše

spoljno-političke prioritete. Snaga činjenica je nesumnjiva, Srbija preko 2/3 svoje ekonomske razmene ostvaruje upravo sa državama članicama EU. Srbija intenzivno radi na tome da se jedan broj pregovaračkih poglavlja (23, 24, 32 i 35) otvori u toku ove godine. Neka poglavlja su tehnički spremna za otvaranje (32 – finansijska kontrola) i očekujemo da će Savet ministara u najskorije vreme doneti odluku o otvaranju prvih poglavlja. Proces skrininga uspešno je priveden kraju, tako da je sada vreme za kvalitativno novu fazu u našim pregovorima o članstvu.

Rezolucija Evropskog parlamenta o napretku Srbije u procesu evropske integracije, koja je usvojena 11. marta 2015, pozitivno je intonirana i izbalansirana. Rezolucija konstatuje reformske aktivnosti koje posvećeno sprovodimo kako bismo postali članica EU. U skladu sa sugestijama iznetim u Izveštaju Komisije EU o napretku 2014. i u navedenoj Rezoluciji EP preduzimamo suštinske reforme kako bismo u što kraćem roku u potpunosti usvojili evropske standarde i norme.

Srbija se kontinuirano zalaže i za intenziviranje svih oblika regionalne saradnje, koji bi doprineli stabilnosti regiona i njegovoj evropskoj integraciji i međunarodnoj afirmaciji. U ovom pogledu, želeo bih da istaknem značaj Procesu saradnje u jugoistočnoj Evropi i Saveta za regionalnu saradnju, tj. njihov doprinos promovisanju i unapređenju dijaloga na svim nivoima i u svim oblastima od zajedničkog interesa za region. Agilno radimo i na jačem povezivanju regiona, na ekonomskom, transportnom, energetsom i infrastrukturnom planu, što će nas bolje povezati i sa EU, ali i stvoriti nove, povoljnije uslove za kretanje ljudi i roba i povećati našu konkurentnost na poslovnim planu. Ovim će svakako biti stvoreni bolji uslovi za život i ostanak mladih ljudi u našem regionu, na čijem će se povezivanju takođe narednih godina raditi.

Hvala na pažnji."